

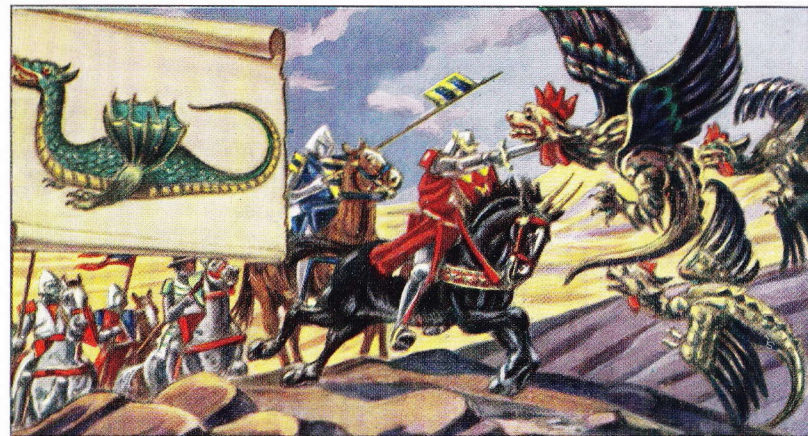
LEGENDARISCHE WEZENS. — 1. De Meermin.

LIEBIG VLEESCHEXTRACT : ZUIVER EXTRACT VAN HET BESTE VLEESCH.

Jodlieb

Nadruk verboden.

Uitleg op keerzijde.

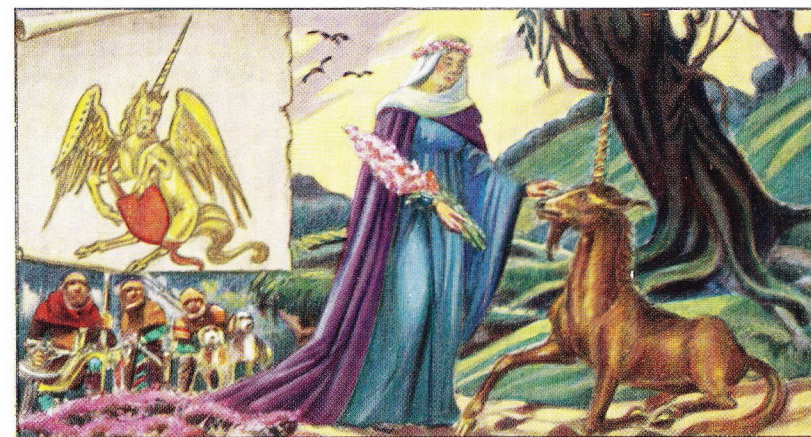
LEGENDARISCHE WEZENS. — 2. De Drack.

LIEBIG BLOKJE : NUTTIG EN PRACTISCH.

Jodlieb

Nadruk verboden.

Uitleg op keerzijde.

LEGENDARISCHE WEZENS. — 3. De Eenhoorn.

LIEBIG VET : HET BESTE VOOR HET FRUITEN.

Jodlieb

Nadruk verboden.

Uitleg op keerzijde.

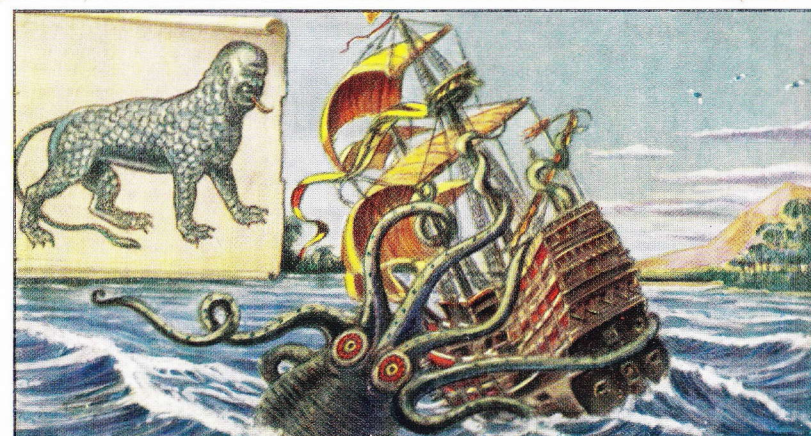
LEGENDARISCHE WEZENS. — 4. De Pelikaan.

OXO BOUILLON : ZUINIGE KEUKEN.

Jodlieb

Nadruk verboden.

Uitleg op keerzijde.

LEGENDARISCHE WEZENS. — 5 De Achtarm en De Zeeleeuw.

OXO BLOKJE : KLEIN BLOKJE, GROOT GEBRUIKSNUT.

Jodlieb

LEGENDARISCHE WEZENS. — 6. De Walvisch.

OXO BOUILLON : SMAKELIJKE KEUKEN.

Jodlieb

Nadruk verboden.

LEGENDARISCHE WEZENS.

De verhalen uit de Oudheid en de Oostersche vertellingen zijn rijk aan beschrijvingen van fantastische wezens. Onder den invloed van de christelijke zedenleer werden zij in de middeleeuwen door tal van schrijvers overgenomen die er een zinbeeldige betekenis aan hechtten. Deze geschriften werden te boek gesteld onder den titel : « Bestiarium » (12^e en 13^e eeuw). De heraldiek maakte er alras gebruik van bij het ontwerpen van wapenschilden.

1. De Meermin.

Illustratie : Een Antwerpisch walvischvaarder ontmoet meerminnen. (Boek der Natuur, 1475).
Inzet : Meermin, naar Van der Stell (1755).

In de legende komt de meermin eerst voor als een vogel met een vrouwenbuste en -hoofd. Slechts later wordt een visch- of slangestaart toegevoegd. Vervoorlijking van de verleiding, heette het, dat de meermin, door haar lokkend gezang, de reizigers den dood injoeg. Homeros verhaalt van den sluwen Odysseus die, de verleiding vreezend, zich aan den mast van zijn schip had laten binden, na eerst de ooren van zijn makkers met ze hebben doen dichtstoppen. De Fransche benaming, ook in het Nederlandsch als « sirene » gangbaar, gaat terug tot de 12^e eeuw, en werd aan het Latijnsche « sirena » ontleend, afkomstig van het Grieksche « seirên ». De meerminnen worden ook nog waternixen en melusinen genoemd. Menig zeeman heeft weleer gemeend er te ontmoeten, waar het slechts zeekoeien gold, walvisachtige zoogdieren, waarvan het uitzicht tot zulke verwarring kon leiden.

Compagnie Liebig, gesticht in 1865.

846

2. De Draak.

Illustratie : Alexander de Grootte bevecht een draak, naar een 13^e euwsch Burgondisch handschrift. (Let op het anachronisme: Macedoniër met middeleeuwsch harnas!)
Inzet : Draak, naar Athanasius Kircher (15^e eeuw).

In de legenden van de meest afgelegene landen vinden we deze van den draak, zinbeeld van het kwaad, terug. De Fransche benaming « dragon » treffen we voor het eerst aan in « La chanson de Roland », uit de 12^e eeuw. Zij werd ontleend aan het Latijnsche « draco » dat zelf voortkwam van het Grieksche « drakoon » waar het zou betekenen : « vlug dier ». De draak wordt als een monsterachtige hagedis voorgesteld, met helschen blik, scherpe tanden, leeuwklauwen en machtige vleugels. Zijn taak zou bestaan hebben in het bewaken van schatten. De Grieksche zonnegod Apollo doodde den draak Python; Alexander de Grootte leverde bloedige gevechten met Indische draken; de blonde Siegfried bevocht eveneens een draak, en verhaalt men niet dat ook St Joris en St Michiel met draken (de Duivel) afrekenden? Nu nog leeft bij de inwoners van Bergen en Tarascon de legende van den draak voort in het jaarlijksch feest waarop nagebootste fantastische wezens verdelgd worden, eenerzijds de « Lumeçon », anderzijds de « Tarasque ».

De draak werd niet alleen als heraldisch element menigvuldig gebruikt, maar ook als oorlogskenteken. Hij komt o.a. voor op het vaandel van de ruitrij die men dragonders noemt.

Compagnie Liebig, gesticht in 1865.

846

Het volstaat niet te eten; van grooter belang is het goed te verteren. Dank zij hun opwekkende werking, zullen de LIEBIG PRODUCTEN U daarbij krachtdadig helpen.

3. De Eenhoorn.

Illustratie : Eenhoorn, door een maagd gevangen, volgens de legende.
Inzet : Heraldische eenhoorn, naar een Antwerpsch stempel (17e eeuw).

De eenhoorn wordt algemeen beschouwd als het zinbeeld van de onverwinnbare macht en de kuisheid. De oorsprong van de Fransche benaming « licorne » is het Latijnsch woord « unicornus » dat beteekent : « met één hoorn ». Het komt het eerst in de 14e eeuw voor.

De eenhoorn, die alleen door een maagd kon gevangen worden, stelde men voor als een paard met één gedraaiden, langen, puntigen hoorn op het voorhoofd. Deze wonderhoorn had de faam, voor dengene die hem bezat, alle vergiften onschadelijk te maken. Behendige uitbueters maakten er gebruik van om aan lichtgevoelige lieden slaganden van narwallen voor eenhoorns te verkoopen. (De narwal, zeezoogdier, bewoont de noordelijke zeeën en men noemt hem doorgaans zee-eenhoorn.) De vader van Peter den Grootte schafte zich er een aan voor de fabelachtige som van zes duizend rijksdaalders.

De eenhoorn bekleedt in de heraldiek een voorname plaats. Men beeldt hem nog uit onder de gedaante van een paard met hoorn, bokkebaard en gespleten hoeven. Elkeen heeft hem opgemerkt in het wapenschild van Groot-Brittanje.

Compagnie Liebig, gesticht in 1865.

846

Een smakelijk middagmaal is half verteerd. Dit verklaart den bijval van de LIEBIG PRODUCTEN.

4. De Pelikaan.

Illustratie : Legende van den pelikaan, volgens pelgrims.
Inzet : Pelikaan, naar een 13^e euwsch zegel.

Deze zwemvogel met langen, breeden en platten snavel, is het zinbeeld van de offervaardigheid en de moederliefde. In de 13^e eeuw komt de bijna gelijkkluidende Fransche benaming het eerst voor; ze is aan het Latijnsche « pelicanus » ontleend, in het Grieksch « pelekana ». Naar de legende verhaalt zou de pelikaan zijn jongen in het leven hebben gehouden met zijn eigen bloed. Deze symboliek werd door het Christendom overgenomen en doelde dan inzonderheid op het offer dat Christus bracht voor de zaligmaking van het menschedom. Vele dichters hebben de heldhaftige zelfopoffering van den pelikaan bezongen of het zinbeeld overgenomen. Vondel laat zich over hem uit als volgt : *De Pelleken uit liefde... zijn boezem wont, Om met zijn harte-bloet zijn eigen vleesch te laven.* Vele huizen droegen in vorige eeuwen als naam : « Dit huys is ghenaeemt den pellicaen », en de voorstelling was altijd een pelikaan met hunkerende jongen in het nest.

De legende heeft haar ontstaan te danken aan het feit dat de pelikaan in den bezak soms nog bloedende vischtukjes bewaart welke hij door een lichten druk tegen de borst, in den snavel van zijn jongen doet overgaan.

Sommige zegels vertoonen den pelikaan die zich met den bek de borst opent, waaruit de druppels bloed (de barmhartigheid voorstellend), door drie jongen worden opgevangen.

Compagnie Liebig, gesticht in 1865.

846

Waarin bestaat de echte bezuiniging voor de huisvrouw? In het gebruik der LIEBIG PRODUCTEN die haar toelaten, zonder veel kosten, uitstekend te koken.

5. De Achtarm en de Zeeleeuw.

Illustratie : Achtarm, een schip aanvallend, naar een 17^e euwsch dokument
Inzet : Zeeleeuw, naar Rondelet (1554).

DE ACHTARM is een weekdier, zelden meer dan twee meter lang, doch vroeger als een reusachtig en onsterfelijk wezen aanzien, bij machte een schip in zijn armen te omvatten en zelfs de Straat van Gibraltar te versperren. Het zeevolk had dikwijls bloedige gevechten tegen dit dier te leveren, dat meer op een eiland dan op een visch geleet en waarvan de zeekwallen voortkwamen.

Bij Victor Hugo vinden we voor het eerst de Fransche benaming « pieuvre ». Evenals het woord « poulpe » werd het ontleend aan het Latijnsche « polipus » (vergelijk met het Nederlandsche « poliep ») en aan het Grieksche « polypos » waar het de betekenis heeft van « veelpootig dier ». Op een kruik uit het minoesech tijdperk (1300 j. vóór Chr.) en afkomstig van het eiland Kreta, staat een achtarm met opengespreide vangarmen afgebeeld.

De wetenschappelijke naam van den achtarm is « octopus vulgaris ». Naar middeleeuwsche verhalen zou elk levend wezen van het vasteland zijn dubbelganger in zee hebben, aldus zeekeo, zehond of zeeleeuw tegenover koe, hond of leeuw. Evenals de achtarm maakt DE ZEELEEUW deel uit van de diergaarde van Proteus, Grieksche zeegod, belast met de bewaking der monsterachtige kudde van Poseidon, god der zee.

Compagnie Liebig, gesticht in 1865.

846

Onder welken vorm zij ook voorkomen, de LIEBIG PRODUCTEN zijn het resultaat van een beproefde kookkunst-ondervinding.

6. De Walvisch.

Illustratie : Het eiland St Brandaan en de Asconiusvisch.
Inzet : Walvisch, naar Aldrovandi (17^e eeuw).

De Ouden beweerden dat de walvisch een muil had zoo breed als een vallei (bewijs hiervan het verhaal van Jonas), en zwemvinnen als molenwieken. In het verhaal van een Iersch geestelijke, Brandaan genaamd, die in de 6^e eeuw op reis getogen was om het Paradijs te ontdekken en eigenlijk op de Kanarische eilanden belandde, komen deze fantastische afmetingen voor. Zeke-ren dag, zoo vertelt hij, legde hij met zijn makkers op een eilandje aan. Toen ze er vuur wilden maken om hun eten te bereiden, zagen ze met schrik dat plots de grond onder hen wegzonk en dat hetgeen ze eerst voor een eiland genomen hadden, een reusachtig dier was, dat geleet op den bijbelschen Leviathan (Boek van Job) « koning over alle jonge hoogmoedige dieren... die de diepte doet zieden gelijk een pot met reukwerk ».

Het Fransche woord « baleine » vinden we voor het eerst in : « La Chanson de Roland » (12^e eeuw). Het is afkomstig van het Grieksche « phalina », dat beteekent « reusachtig en vraatzuchtig dier ». In het Nederlandsch schijnt het voorvoegsel « wal », dat tevens voorkomt in narwal en walrus, en in sommige andere Germaansche talen volstaat om het dier te benamen, in verband te staan met het Latijnsch woord « squalus » (haai of ook wel : groote zeevisch).

Compagnie Liebig, gesticht in 1865.

846